

ЗМІСТ

НАЙВИЩІ ДЕРЖАВНІ НАГОРОДИ — ЧЛЕНАМ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ МИСТЕЦТВ УКРАЇНИ	3
Богдан СТУПКА — Герой України, лауреат Державної премії України імені Олександра Довженка	5
Тетяна КАРА-ВАСИЛЬЄВА — лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка	7
Микола МАЦЕНКО — лауреат Державної премії України імені Олександра Довженка	9
Володимир ЧЕПЕЛИК — почесний громадянин міста Києва	11
ПЕРСОНАЛЬНИЙ СКЛАД НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ МИСТЕЦТВ УКРАЇНИ	13
АКАДЕМІЧНІ БУДНІ ТА ПОДІЇ	29
Річні збори Національної академії мистецтв України	31
Андрій ЧЕБИКІН. Звітна доповідь про роботу президії та структурних підрозділів Національної академії мистецтв України	31
ЧЛЕНИ АКАДЕМІЇ — ЮВІЛЯРИ 2011 РОКУ	36
О. Сивак. Тетяна Голембієвська: До дня народження	36
Л. Жоголь. Тетяна Кара-Васильєва: До дня народження	36
І. Зубавіна. За маршрутом Мебіуса: До 80-річчя від дня народження Владлена Кузнєцова	38
Л. Савченко. Юрій Мажуга: До 80-річчя від дня народження	41
Ю. Іванченко. Володимир Микита: До 80-річчя від дня народження	42
М. Яковлев. Микола Дьомін: До 80-річчя від дня народження	43
В. Слободян. Ігор Безгін: До 75-річчя від дня народження	44
Т. Орлова. Михайло Криволапов: До 75-річчя від дня народження	47
О. Клековкін. Ростислав Пилипчук: До 75-річчя від дня народження	48
М. Яковлев. Ігор Шпара: До 75-річчя від дня народження	51
І. Зубавіна. Роман Балаян: До 70-річчя від дня народження	52
Любомир Медвідь: До 70-річчя від дня народження	53
Трохи про себе, або За багатьма зайцями: Академік НАМ України Вадим Скуратівський про самого себе до 70-ліття	54
І. Зубавіна. Віктор Олендер: До 70-річчя від дня народження	55
П. Харченко. Валерій Бітаєв: До 60-річчя від дня народження	56
ЧЛЕНИ АКАДЕМІЇ — ЮВІЛЯРИ 2012 РОКУ	58
І. Юдкін. Софія Поріцька-Грица: До дня народження	58
І. Зубавіна. Вадим Ілленко — майстер екранного зображення: До 80-річчя від дня народження	60
І. Зубавіна. «Некамасутра» режисерського буття: До 80-річчя від дня народження члена-кореспондента НАМ України Давида Черкаського	61
А. Підлужна. Валерій Гайдабура: До 75-річчя від дня народження	62

<i>Ю. Полтавська</i> . Володимир Прядка: До 70-річчя від дня народження	63
<i>О. Корчова</i> . Євген Станкович: До 70-річчя від дня народження	65
<i>Н. Владимірова</i> . Ростислав Коломієць: До 70-річчя від дня народження	65
<i>М. Яковлев</i> . Василь Шейко: До 70-річчя від дня народження	66
<i>В. Чупринін</i> . Віталій Шостя: До 70-річчя від дня народження	67
<i>В. Шейко</i> . Юрій Богуцький: До 60-річчя від дня народження	69
<i>Л. Соколюк</i> . Віктор Даниленко: До 60-річчя від дня народження	71
<i>Г. Склярєнко</i> . Сергій Якутович: До 60-річчя від дня народження	72

ОБРАЗОТВОРЧА ПАЛІТРА 75

<i>Ю. Іванченко</i> . Київська архітектура XVII—XVIII століть	77
<i>М. Юр</i> . Живопис Тараса Шевченка: Художньо-стилістичний аналіз	86
<i>О. Бітаєва</i> . Творчість польських живописців кінця XIX століття у контексті проблеми мистецького жанру	91
<i>О. Кашуба-Вольвач</i> . Давид Бурлюк: Фактура живопису	96
<i>Л. Дрофань</i> . Мистецький всесвіт Ярослави Музики	101
<i>І. Павельчук</i> . Традиції українського народного мистецтва в живописних композиціях Тетяни Яблонської	106
<i>Я. Кравченко</i> . Вільнюський період у біографії Тараса Шевченка: Перші уроки малювання, перше кохання і... революція	113
<i>О. Яремчук</i> . Видавничо-поліграфічні чинники образної виразності шрифтових аркушевих видань	115
<i>С. Абдураманова</i> . Жіноче покривало для голови — важливий компонент традиційної кримськотатарської культури: За матеріалами фондів КРУ БІКЗ	121
<i>І. Мищенко</i> . Невідомі сторінки українського мистецтва XX століття: Володимир Загородніков	127
<i>А. Сидоренко</i> . Аналіз літературних джерел, присвячених творчій і педагогічній діяльності Михайла Бойчука	131
<i>Ю. Раєвська</i> . Національні рефлексії української мистецької критики початку XX століття: Дмитро Антонович	136
<i>П. Харченко</i> . Тенденції розвитку вітчизняного соціокультурного простору	140
<i>В. Бабічева</i> . Феномен збереження національних традицій у творчості сучасних українських митців	144

МУЗИЧНИЙ СПЕКТР 147

<i>А. Ставиченко</i> . Авторська трансформація засад музичної драми Вагнера в опері Ріхарда Штрауса «Гунтрам»	149
<i>А. Луніна</i> . Камерна творчість Євгена Станковича: Стильові модули та «сюжетні» концепції	154
<i>О. Васюта</i> . Чернігівське відділення Імператорського російського музичного товариства (1907—1917): Передумови відкриття та розвиток	160

ТЕАТРАЛЬНИЙ СВІТ	167
<i>О. Клековкін. Марко Кропивницький: Режисерські прийоми .....</i>	169
<i>В. Чхайдзе. Ідея п'єси — надзавдання вистави .....</i>	178
<i>О. Велимчаниця. Корпоративна культура в театрі .....</i>	186
<i>М. Гринишина. Тексти Жана Кокто в європейському музичному театрі першої половини ХХ століття .....</i>	193
<i>Л. Ковальчук. Ескіз як квінтесенція художнього вирішення театрального костюма .....</i>	203
<i>О. Ковальчук. Сценографія як феномен мистецького осмислення та перевтілення життя .....</i>	206
<i>А. Солов'яненко. Теоретичні особливості функціонування оперної режисури в Україні ХХ століття як складової художніх процесів .....</i>	216
<i>Я. Гривецький. Маріонетка на українській сцені останньої чверті ХХ століття .....</i>	219
МИСТЕЦТВО КІНО	223
<i>М. Мащенко. Про кіно і час .....</i>	225
<i>Г. Чміль. Мистецький авангард — зміна когнітивної установки в пошуках нових смислів .....</i>	228
<i>М. Кондратьєва. Берлінале '2011 як дзеркало сучасного кіномислення .....</i>	232
<i>М. Андрущенко. Комунікативні чинники: Їхня роль у телебаченні .....</i>	233
<i>О. Безручко. Видатний український кінорежисер-педагог Володимир Небера .....</i>	237
<i>О. Федорук. Творчі мандри Темістокля Вірсти: Телесценарій для студії «Віател» .....</i>	242
ДО ІСТОРІЇ, КУЛЬТУРОЛОГІЇ, СИНТЕЗУ МИСТЕЦТВ	261
<i>М. Селівачов. Чим актуальне народне мистецтво? .....</i>	263
<i>Ю. Заколябіна. Шинуазрі та японізм в європейському костюмі ХVІІІ–ХХ століть: Художньо-стилістичні і конструктивні особливості .....</i>	267
<i>М. Лабай. Творчість Миколи Пимоненка як джерело вивчення українського вбрання ХІХ століття .....</i>	270
<i>В. Молинь. Регіональні особливості культурно-мистецьких процесів Галичини другої половини ХІХ — початку ХХ століття .....</i>	273
<i>О. Шолуха. Мецо-майоліковий іконостас початку ХХ століття: З колекції Миргородського художньо-промислового коледжу імені М. В. Гоголя .....</i>	279
<i>О. Гаркус. До історії розвитку художнього металу на Гуцульщині в другій половині ХХ — на початку ХХІ століття .....</i>	283
<i>Т. Зіненко. Симпозиуми художньої кераміки в Україні: Світова проєкція на український ґрунт .....</i>	286
<i>М. Кондратьєва. Звичайний лицар: До портрета Шона Коннері .....</i>	289
<i>О. Гомирєва. Рукописний шрифт у творчості Василя Чебанника .....</i>	291
<i>Л. Дрофань. Валентина Давиденко: Триптих муз .....</i>	296
<i>Ю. Островська. Синтез традицій та нових художньо-концептуальних ідей у творчості Світлани Пасічної .....</i>	301
<i>О. Шабаш. Стиль етно-модерн у творчості черкаської дизайнерки Олесі Теліженко .....</i>	307

<i>А. Пучков.</i> Текстова презентація архітектурного образу як мотив світової літератури	310
<i>Т. Миронова.</i> Теоретичні особливості організації музейної справи у ХХІ столітті	318
МИСТЕЦЬКА ОСВІТА	321
<i>О. Чепелик.</i> Актуальні проблеми сучасної художньої критики	323
<i>Р. Росляк.</i> Державна політика в галузі вітчизняної кіноосвіти (1920-ті)	326
<i>Н. Ніколайчук.</i> Формування творчого потенціалу учнів початкової школи через образотворче мистецтво	330
НЕЗАБУТНІ	335
<i>Р. Коломієць.</i> Магія впливу Богдана Ступки: Пам'яті академіка НАМ України Б. С. Ступки	337
<i>О. Мусієнко, Н. Мусієнко.</i> Шлях в кіно довжиною в життя: До сторіччя зі дня народження кінознавця Станіслава Вишинського	340
<i>О. Пирогов.</i> Митець світового виміру: До 100-річчя від дня народження Василя Томашевського	346
ХУДОЖНЯ ХРОНІКА, ПОДІЇ, ФАКТИ	349
<i>О. Антонюк.</i> Виставкова діяльність Національної академії мистецтв України у 2011–2012 роках	351
РЕЦЕНЗІЇ, ВІДГУКИ	357
<i>Є. Антонович.</i> Оприлюднення львівської школи дизайну	359
<i>Б. Пінчевська.</i> Єврейське мистецтво в Україні: Контексти, здобутки, рефлексія	360
<i>В. Щербак.</i> Український фарфор ХХ століття: Очима дослідника	362

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
МИСТЕЦЬКОЇ ПРАКТИКИ
І МИСТЕЦТВОЗНАВЧОЇ НАУКИ

МИСТЕЦЬКІ ОБРІЇ '2012

Випуск 4 (14–15)

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
КВ № 16060-453Р від 21.12.2009

Постановою ВАК України від 31 травня 2011 року
збірник внесено до нового Переліку наукових видань України, у яких можуть публікуватися
результати дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора і кандидата наук
з мистецтвознавства, культурології та архітектури
(Бюлетень ВАК України, 2011, № 7, с. 2)

У підготовці видання взяли участь:

Н. В. Владимірова, І. Б. Зубавіна, Л. В. Кодакова, Р. Г. Коломієць, С. І. Лавренко,
О. М. Міщенко, А. О. Пучков, Т. К. Романюха, Л. І. Савченко, Л. В. Смирна, О. О. Суліменко,
М. В. Томашевська, Р. Є. Станкович-Спольська, О. Ю. Успенська, Л. В. Утюжнікова,
П. В. Харченко, Ю. С. Хрептик, Е. Ю. Яроменок

Науковий керівник теми і головний науковий редактор — *І. Д. Беззін*
Редактор-упорядник, відповідальний за випуск — *В. А. Щербак*
Редактори — *О. Г. Бросаліна, О. І. Ваврик, Ю. О. Іванченко,*
Т. В. Коляда, І. І. Кулінський, С. М. Петрова
Комп'ютерне верстання, обкладинка — *І. І. Кулінський, О. С. Червінський*
Коректура — *С. М. Петрова, С. В. Сімакова, Д. В. Тимофієнко*

Формат 70 x 100 ¹/₁₆. Гарнітура «Академія»
Ум. др. арк. 29,7. Обл.-вид. арк. 39,4. Наклад 100 прим. Зам. № 12-585.

Інститут проблем сучасного мистецтва НАМ України
Офіційний сайт Інституту: www.mari.kiev.ua; e-mail: ipsm2@ukr.net
Україна, 01133, Київ, вулиця Щорса, 18-Д, тел. (044) 529-2051
Свідоцтво суб'єкта видавничої діяльності ДК № 1186 від 29.12.2002

Виготовлено у друкарні «Видавництво "Фенікс"»
Україна, 03680, Київ, вулиця Полковника Шутова, 13-Б
Свідоцтво суб'єкта видавничої діяльності ДК № 271 від 07.12.2000